

Układ częściowy – zagadnienia wybrane

Układ częściowy stanowi formalne porozumienie dłużnika z jego wierzycielami co do restrukturyzacji wybranych zobowiązań. Celem tej instytucji jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu zawarcia układu w zakresie istotnych dla funkcjonowania przedsiębiorstwa stosunków prawnych. Przepisy o układzie częściowym dostarczają jednak szeregu doniosłych problemów interpretacyjnych. O nich właśnie traktuje niniejszy artykuł.

BARTOSZ SIERAKOWSKI

WOJCIECH BOBIK

MYKOŁA ZEMBRA

Podstawowym celem każdego postępowania restrukturyzacyjnego, określonym w art. 3 p.r.¹, jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami, przy zabezpieczeniu słusznym praw wierzycieli. Ustawodawca wychodzi z założenia, że w pierwszej kolejności dłużnikowi, który popadł w stan niewypłacalności lub zagrożenia niewypłacalnością, należy umożliwić ratowanie przedsiębiorstwa przez stworzenie odpowiednich warunków prawnych do zawarcia porozumienia restrukturyzacyjnego z wierzycielami, zaś likwidacja prowadzonego biznesu powinna być ostatecznością. Taki cel restrukturyzacji, obowiązujący w Polsce od 1.01.2016 r.², pozostaje w zgodzie z obecnymi założeniami prawodawcy unijnego³.

Istotne przy tym jest, że przeprowadzenie skutecznej restrukturyzacji leży nie tylko w interesie dłużnika, lecz również w interesie wierzycieli, a także całego systemu gospodarczego. Nie ulega zaś wątpliwości, że o wiele korzystniejszą od upadłości przedsiębiorstwa jest sytuacja, w której dłużnik pozostaje na rynku, w dalszym ciągu prowadzi działalność gospodarczą, zatrudnia pracowników, płaci podatki oraz napędza obrót we właściwej dla siebie branży.

W obowiązującym systemie prawnym formalnymi procedurami restrukturyzacyjnymi są: postępowanie o zatwierdzenie układu, przyspieszone postępowanie układowe, postępowanie układowe i postępowanie sanacyjne,

¹ Ustawa z 15.05.2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 814, ze zm.), dalej: „p.r.”.

² Data wejścia w życie przepisów p.r.

³ Zob. dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z 20.06.2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości) (Dz.U. UE L nr 172, s. 18).